

trip

LESMAAP

**Lesmateriaal voor klassikale nabespreking en
creatieve verwerking van de theatervoorstelling.**

WAAROM DEZE LESMAP?

Op zich heeft de voorstelling TRIP geen enkele preventieve waarde. Maar dat maakt haar zeker niet waardeloos. Om het in voetbaltermen te zeggen: zelfs de mooiste voorzet wordt pas een doelpunt als iemand hem binnen kopt. En daarvoor hebben we u nodig.

Tijdens de voorstelling komen op een uur tijd heel wat verschillende aspecten van druggebruik aan bod. Logisch dat niet alles even goed blijft hangen of dat de leerlingen niet alle achterliggende gedachtes meteen doorgronden.

Deze lesmap helpt u hen uit te dagen van gedachte te wisselen en creatief aan de slag te gaan. Op die manier vormen ze zich een mening; worden ze zich bewust van hun eigen standpunten en wat er leeft in de rest van de groep. Het zet hen aan verder te kijken dan de clichés en evidenties en doorprijkt heel wat vooroordelen en foute denkbeelden.

De map omvat een inhoudelijke nabespreking, een informatieve les over psychose en vier creatieve activiteiten waaruit u er één of enkele kan kiezen.

DE SLEUTEL EN DRUGSPREVENTIE

Deze lessen komen voor het grootste deel uit het lessenpakket 'Unplugged' dat werd ontwikkeld door de Sleutel. We hebben ze enigszins herwerkt opdat ze zo nauw mogelijk zou aansluiten bij de specifieke inhoud en thema's van 'Trip'. De lessen vormen samen met de voorstelling een afgerond geheel.

Maar natuurlijk kan u rond drugpreventie nog heel wat verder werken in de klas. Als u daarvoor interesse heeft, kan u bij De Sleutel het hele Unplugged-pakket van 25 lessen aanvragen. Meer informatie daarover vindt u op <http://www.desleutel.be/?content=3&sub=31>

Verder biedt de Sleutel ook open introductiedagen aan voor leerkrachten. Tijdens deze dag krijgt u heel wat tips om interactief met een klas te werken binnen een veilig klimaat. Meer info en data vindt u op <http://www.desleutel.be/?content=3&sub=33&detail=770#anch770>

Als u daarvoor interesse hebt, raden we u aan contact op te nemen met Johan Van de Walle van De Sleutel per mail op johan.van.de.walle@fracarita.org of telefonisch op nr.0486/23.37.69 .

OPROEP

Als u na het geven van deze lessen feedback of suggesties heeft, laat het ons dan zeker weten. Ook als u zelf andere ideeën heeft om 'Trip' te verwerken, stellen we het zeer op prijs als u deze met ons wil delen. Zo kunnen we dit materiaal blijven verbeteren.

NABESPREKING

LESDOELSTELLINGEN

De leerlingen ...

- horen de mening van anderen over het toneelstuk
- denken na over het verband tussen het toneelstuk en hun eigen leefwereld
- vormen hun eigen mening over een paar cruciale vraagstukken rond drugsgebruik

OEF 1: INDIVIDUELE VERWERKING

Geef de leerlingen tijd om individueel de onderstaande zinnen aan te vullen. Gebruik daarvoor het invulblad in deze lesmap. Weinig tijd? Dan vullen ze vier van de zinnen aan. Nadien vergelijken ze in koppels of kleine groepjes hun resultaten. Als u ziet dat een aantal groepjes uitgepraat raakt, geeft u er de volgende opdracht bij: omcirkel in overleg één aanvulling die je in de grote groep verder wil toelichten. Spreek af hoe je dat gaat presenteren.

De zinnen:

- Voor mij is het hoofdpersonage schuldig omdat...
- Ik heb begrip voor het hoofdpersonage omdat...
- Eén ding dat vooral blijft hangen is...
- Ik had niet verwacht dat...
- Een situatie die ik herken en die eigenlijk niets met drugs te maken heeft is...
- Een situatie die ik herken en die wel met drugs te maken heeft is...
- Wat ik anders zou doen als ik het hoofdpersonage zou zijn is...
- Wat ik anders zou doen als ik Laura zou zijn is...
- Ik vraag me af...

OEF 2: VERWERKING IN EEN GESPREKSKRING

Laat de leerlingen van gedachten wisselen over onderstaande vragen. Begin steeds met de eerste vraag en stel de bijvragen alleen maar als u aanvoelt dat de leerlingen ze nodig hebben. Ruimte voor uitwisseling van gedachten is belangrijker dan het afwerken van het lijstje.

EIGEN LEEFWERELD

- Welke scène vond jij het meest herkenbaar? Wat vond je in die scène terug uit je eigen leefwereld? Wat was er anders dan wat je zelf meemaakte?
- Welke scène vond je het minst herkenbaar? Waarom?
- Is er een scène waarbij je dacht: hé, zo heb ik het nog nooit bekeken? Welke? Waarom?

HET HOOFDPERSONAGE

- Vanaf welk moment gaat het hoofdpersonage volgens jou te ver in zijn druggebruik? Waarom? Hoe komt dat denk je? Kan je daar begrip voor opbrengen? Hoe zou jij reageren als je in zijn plaats zou zijn op dat moment?
- Wat herken je van jezelf in het hoofdpersonage?

LAURA

- Hoe zou het verhaal volgens jou verlopen zijn als Laura het niet uitgemaakt zou hebben? Zou ze mee de dieperik in gegaan zijn? Of zou alles net goed gekomen zijn?
- Wat herken je van jezelf in Laura?

CITATEN

Wat betekenen volgens jou volgende citaten? Hebben ze iets met drugs te maken? En zo ja: wat dan?

- Ik laat mijn kop niet leegvreten door de norm-aal
- 't Is allemaal een kwestie van perceptie
- Mijn leven is een bouw pakket van den Ikea, en er ontbreekt een vijs.

ALGEMEEN

- Probeer het toneelstuk eens samen te vatten in een paar zinnen voor een vriend.
- Wat heeft dit toneelstuk met jezelf te maken?
- Wat zal je van deze voorstelling het langst bijblijven?

STAP 4: DISCUSSIESPEL MET STELLINGEN: 3 VERSIES

BORDJES

U kunt in een stellingenspel de leerlingen kaartjes of voor-tegen bordjes geven. U hebt zelf de keuze om al dan niet een 'ik weet het niet' bordje uit te delen. Als u het weglaat dwingt u de leerlingen tot het innemen van een stelling. Dan moet u zeker zorg dragen voor een veilige sfeer. Leid in dat het een oefening is waarin de leerlingen moeten leren hun mening te vormen, en dat je niemand moet vastpinnen op de positie die hij of zij in het discussiespel inneemt.

ZONES

Een tweede mogelijkheid geeft wat meer beweging. Verdeel de klas in vier zones die u aanduidt met een bordje helemaal akkoord – akkoord – niet akkoord – helemaal niet akkoord. Plaats de extreme posities ook echt tegenover elkaar. In het midden kunt u een bordje leggen ik weet het niet. In deze werkvorm moet de leerling echt op zijn of haar positie af stappen. Vraag naar de reden van hun keuze terwijl ze op hun positie staan. Bij een nieuwe stelling laat u de leerlingen eerst weer naar een centrale plaats komen, anders blijven ze te gemakkelijk bij hetzelfde antwoord...

ARGUMENTATIE

Tot slot kunt u er ook een argumentatie-oefening van maken als u de akkoord en niet akkoord posities op stoelen tegenover elkaar laat zitten. Dat heeft maar zin als u veel tijd laat om de keuze te maken en de groepen hun argumenten laat voorbereiden. Ze kunnen een woordvoerder aanduiden.

Uw pappenheimers kennende, komt u natuurlijk ook op andere stellingen die de tongen los kunnen krijgen. Let er dan op dat er in de stelling maar één standpunt zit. Probeer ook de zinnen positief te vormen, zodat de leerlingen niet over 'ik ben niet akkoord met niet...' hoeven te struikelen.

STELLINGEN

- Het hoofdpersonage is typisch iemand die zijn verantwoordelijkheid niet wil zien.
- Het grootste probleem van het hoofdpersonage is dat hij drugs gebruikt.
- Zolang niemand anders er last van heeft, moet het hoofdpersonage maar doen waar hij zin in heeft.
- Laura had al veel vroeger moeten weggaan.
- Laura is gevluht terwijl ze het hoofdpersonage had kunnen helpen. Ze heeft hem in de steek gelaten.
- Laura is mee verantwoordelijk: zij heeft hem er mee toe aangezet om drugs te gebruiken.
- Drugs zijn een manier om te tonen dat je anders bent.
- Drugs gebruiken is niet zo erg, zo lang je het maar onder controle hebt.
- Wie drugs gebruikt heeft geen karakter.
- In het toneelstuk kwam een ernstig maatschappelijk probleem aan het licht.

PSYCHOSE

Hoe (on)-schuldig is een joint? of Cannabis, wat de tiener erover moet weten.

OVER DEZE LES EERST DIT

De jongste jaren is er meer en mee onderzoek verricht over de invloed van THC (het werkzame bestanddeel in cannabis) op de ontwikkeling van de hersenen bij tieners. De Sleutel vond dat de media en de maatschappij in het algemeen het gebruik van cannabis bagatelliseerde. Daarom schreef de Sleutel een evenwichtig standpunt over cannabis. Je kunt dit standpunt lezen op de website. Voor het cannabisstandpunt van De Sleutel klik op <http://www.desleutel.be/index.php?content=5&sub=24&detail=1188>.

We knippen uit dit standpunt de psychiatrische aandoeningen die het gevolg kunnen zijn van cannabisgebruik op te jonge leeftijd. In TRIP is een hele passage die kan gelezen worden als een psychose.

Cannabisgebruik verhoogt het risico op psychiatrische aandoeningen met meer dan 40 %. Regelmatige gebruikers krijgen in de eerste plaats te maken met het lethargiesyndroom. Ze verliezen interesse in dagdagelijkse zaken en worden apathisch. Ze gaan op een lager niveau functioneren en minder activiteiten ondernemen en hebben minder sociale contacten.

Verder willen we onderstrepen dat depressies vaker voorkomen bij regelmatige cannabisgebruikers.

Het meest frappante zijn echter de diverse studies die erop wijzen dat er een duidelijk verband bestaat tussen cannabis en psychosen. Dat is een ernstige, bedreigende toestand met wanen, paranoia en hallucinaties.

Er zijn verschillende verklaringen waarom cannabis meer geassocieerd is met psychosen, vertrekkende van de zelfmedicatie-theorie, waarbij men veronderstelt dat schizofrene patiënten cannabis gebruiken om hun klachten, lijden te verlichten. Een tweede reeks onderzoeken toonde aan dat jongeren met aanleg voor schizofrenie door het gebruik van cannabis die psychosen sneller en intensiever ontwikkelen: gemiddeld een 6-tal jaar vroeger, wat ernstige consequenties heeft op ontwikkelingsvlak, met tevens een evolutie naar chronische en zwaardere vormen van schizofrenie bij die groep kwetsbare jongeren.

Maar ook niet-kwetsbare jongeren hebben meer kans om psychosen te ontwikkelen. Een recente analyse van het gezaghebbende tijdschrift The Lancet (waarin de resultaten van diverse relevante onderzoeken omtrent het verband tussen cannabis en psychosen naast elkaar worden gelegd) leert dat cannabisgebruikers 41 % meer kans hebben om een psychose te ontwikkelen dan niet-gebruikers. Er bestaat een duidelijk verband tussen de hoeveelheid cannabis en het risico op psychosen. Hoe zwaarder en frequenter het cannabisgebruik, hoe meer kans op psychosen. Ook de beginleeftijd van gebruik verhoogt het risico op psychose: hoe jonger, hoe groter de kans om psychotisch te worden.

DOELSTELLINGEN

De leerlingen...

- Kunnen psychose in algemene termen omschrijven
- Weten dat de neurotransmitter 'dopamine' een rol speelt in het veroorzaken van een psychose
- Weten dat cannabisgebruik op jonge leeftijd de kans om een psychose te triggeren verhoogt.
- De leerlingen kunnen het 'stoned-gevoel' bij cannabisgebruik met eigen woorden omschrijven.
- De leerlingen kunnen argumenten pro- en contra- het gebruik van cannabis opsommen.

WAT HEBT U NODIG?

- De Canvas reportage over "Cannabis, wat de tiener erover moet weten" (21 minuten – zie dvd die u ontvangt bij de voorstelling)
- Het invulblad voor de leerlingen (zie onderaan)

ACTIVITEIT 1

Kijk met de leerlingen naar de reportage "Cannabis, wat de tiener erover moet weten". Deel op voorhand het invulblad uit. Geef de opdracht de vragen en opdrachten eens door te lezen. Zodat de leerlingen gericht kunnen kijken. Leg hen uit dat het de bedoeling is om deze reportage te linken aan het geziene toneel.

ACTIVITEIT 2 - PER TWEE

Verdeel de klas in groepjes van twee. Geef aan elke groep aan met welke vraag ze moeten beginnen. Groepje een begint met vraag 1, het tweede groepje begint met vraag 3; het derde groepje begint met vraag 5, enz... Leg er de nadruk op dat de leerlingen alle vragen moeten trachten te beantwoorden. De indeling is enkel nodig als er te weinig tijd zou zijn om alle vragen individueel te beantwoorden.

ACTIVITEIT 3 - KLASSIKAAL

Elk groepje is verantwoordelijk voor het beantwoorden van één vraag. Bv. Groepje 1 voor de vragen 1 en 2; Groepje 2 voor de vragen 3 en 4; Laat meerdere groepjes eenzelfde vraag beantwoorden. Zo krijg je waarschijnlijk een volledig antwoord.

ACTIVITEIT 4 – INDIVIDUEEL

Na de les vullen de leerlingen volgende evaluatie in. De leerlingen mogen meer dan één alternatief aanduiden. Indien mogelijk wissel je nog enkele antwoorden uit.

Zet een kruisje voor de uitspraken waarmee je akkoord gaat. Je mag er meerdere aanduiden.

- Leuk om weten, het onderwerp interesseert me wel, maar ik hoef er geen rekening mee te houden met al die waarschuwingen, ik gebruik toch geen drugs.
- Deze informatie was overbodig. Ik gebruik geen drugs en ben dat ook niet van plan.
- Leuk om weten, maar ik zal er in de toekomst geen rekening mee houden. Ik blijf gewoon af en toe drugs gebruiken.
- Ik had deze informatie liever enkele jaren vroeger gekregen.
- Na deze les ga ik mijn gedrag in verband met drugs toch aanpassen.
- Ik zou het goedvinden indien mijn ouders deze les zouden volgen.
- Ik zoek in de komende dagen nog wat meer informatie op over cannabis en andere drugs.
-

CANNABIS, WAT DE TIENER EROVER MOET WETEN: VRAGENLIJST

1. Hoe omschrijven ervaren cannabisgebruikers hun stoned zijn? Herken je gelijkenissen met TRIP? Som deze op.
2. Hoeveel % van de bevolking maakt in de loop van zijn leven een psychotische aanval door?
3. Vanwaar komt het idee dat cannabis een ongevaarlijke drug is? Wordt dit idee door TRIP bevestigd of juist ontkracht? Waarom?
4. Beschrijf een psychose.
5. In welk gedeelte van TRIP herken je duidelijk dat de persoon psychotisch is?
6. Welke stof, actief bestanddeel van cannabis zorgt ervoor dat je stoned wordt?

7. Welke hersenfuncties worden beïnvloed door het gebruik van cannabis? Noem er zeker vier. Op welke momenten herken je deze beïnvloeding in TRIP?
8. Welke denkfout maken cannabisgebruikers vaak?
9. Drugs, dus niet alleen cannabis, verandert een deel van de hersenen? Welk deel? En voor welke functies is dit deel verantwoordelijk?
10. Welke neurotransmitter wordt gestimuleerd door het gebruik van cannabis?
11. Breng meerdere argumenten aan om een medeleerling/vriend(in) te overtuigen om geen cannabis te gebruiken. (denk zowel aan de reportage als aan TRIP)
12. Breng meerdere argumenten aan om een medeleerling/vriend(in) te overtuigen om wel cannabis te gebruiken. (denk zowel aan de reportage als aan TRIP)
13. Zoek de valse. *Van de drie uitspraken is er een fout. Streep de foute uitspraak door.*
 - A. een drug kan de vorming van de tienerhersenen beïnvloeden.
 - B. 90% van de jonge cannabisgebruikers komt in de psychiatrie terecht.
 - C. Cannabis gebruikt die receptoren om natuurlijke chemicaliën die de hersenen zelf aanmaken na te bootsen.

VERWERKING MET POSTERS

In deze les gaan de leerlingen met een groepje uit een scène weergeven wat zij het meest belangrijk of opvallend vinden. Dat geven ze, samen met hun eigen mening, weer op een poster. In andere groepen gaan ze de posters bekijken en bespreken.

LESDOELSTELLING EN

De leerlingen ...

- denken na over de beweegredenen van de hoofdpersonages
- wisselen van gedachten over een fragment
- drukken hun eigen ideeën op een duidelijke wijze plastisch uit

WAT HEBT U NODIG?

- vier grote posters
- plakband
- stiften of wasco's
- lijm en tijdschriften
- kopies van de tekst in voldoende exemplaren voor elk groepje
- plaats om posters verspreid op te hangen of neer te leggen en daar in groepjes rond te staan

ACTIVITEIT 1 - POSTER MAKEN

Verdeel de leerlingen in 4 groepen: norm-aal, afkomst, plantje en stoppen. Elk groepje krijgt het betreffende tekstfragment hieronder toegewezen. Je hoeft je alleen op dat stukje tekst te richten. Eerst lees je (individueel) rustig wat er staat. Je groepje neemt een poster en wat stiften. Verdeel de poster door middel van een lijn in een groot deel bovenaan en een klein deeltje (ongeveer 1/5) onderaan.

Vervolgens probeer je **wat belangrijk is in het stukje toneel** weer te geven op het bovenste deel van de poster. Het moet vooral getekend worden, niet uitgeschreven. Er mogen wel graffiti of een paar losse woorden op staan. Je kan ook foto's uit de tijdschriften scheuren en opkleven.

In het kleinere deel van de poster drukt je groepje, weer met tekeningen en een minimum aan woorden, uit **wat je daar zelf van vindt**. Het mag natuurlijk een waardeoordeel zijn, maar ook eigen ervaringen of associaties zijn goed.

Het bovenste deel drukt één kerngedachte uit, het onderste deel kunnen een paar losstaande ideeën naast elkaar zijn.

Geef voldoende tijd en ruimte om er in de groep over te kunnen nadenken en van gedachten wisselen. Dat is een voorname procesdoelstelling van de hele activiteit. Is de groep klaar, dan hangen de leerlingen hun poster ergens aan de muur. Zorg dat de vier resultaten niet te dicht bij elkaar hangen, want ze moeten kunnen worden bekeken en besproken zonder elkaar te storen. Als het goed weer is, laat ze dan zelfs verspreid buiten ophangen!

ACTIVITEIT 2 – POSTERS BEZOEKEN

U roept de vier groepen weer samen en stelt nieuwe ‘bezoekersgroepen’ samen. Daarvoor haalt u telkens een leerling uit elke groep weg, zodat er in de bezoekersgroepen vertegenwoordigers van elke poster zitten. Misschien moet u van tevoren even goed uitrekenen hoeveel leerlingen dan in elke groep moeten zitten. U kunt dit doen door vier ‘treintjes’ te vormen en de voorste leerlingen telkens een grote stap te laten zetten om zo een bezoekersgroep te vormen.

De bezoekersgroepen bekijken simultaan de posters in de ‘expositie’ en wisselen na een afgesproken tijd af. De deelnemer in de groep die mee heeft gewerkt aan de desbetreffende poster rapporteert aan de anderen waar het stukje over gaat, wat hen heeft aangesproken en wat ze onderaan hebben willen uitdrukken.

Deze manier van werken lijkt een beetje ingewikkeld, maar dat maakt het ook spannend. Het geeft de leerlingen een grotere verantwoordelijkheid in het rapporteren en verhoogt de luisterbereidheid.

FRAGMENTEN

1. NORM-AAL

“Wat is dat normaal? Hé? Wie bepaalt dat, de norm.

Ik weet het, ik heb hem al gezien, de norm-aal. Die gladde paling die rondkruipt door de maatschappij.

En daar ziet hij een vrouwke, en hij kruipt er op. En plots komen er drie kleintjes. En die kruipen op elkaar en zo komen er nog tien incestueuze norm-aaltjes bij.

En ze vermenigvuldigen zich, met duizenden zijn ze nu. En ze zwermen uit over de wereld. En ze kruipen ze door spleten en kieren de huiskamers binnen op zoek naar een slachtoffer. En ze kruipen in uw oor. En ze fluisteren: gij wordt normaal.

Gij gaat 27 paar schoenen kopen die veel te duur zijn, en waarvan ge maar de helft ooit eens zult aandoen want gij zijt een vrouw en dat is normaal.

En gij zijt ne man, gij gaat overuren moeten kloppen om haar schoenen te betalen. En zij blijft maar schoenen kopen zodat gij nog meer overuren draait en zij meer tijd met hare minnaar kan spenderen. Dat is normaal.

En gij, ’s avonds, bij ’t eten... Een glazeke wijn? Of twee? Drie? Whiskykje voor bij de koffie. En u zo vet vreten lijk nen os dat ge uwe eigen piet niet meer ziet hangen. Dat is normaal.

En gij, gij gaat carrière maken. Niet omdat ge zo slim zijt, maar omdat ge een lekker wijf zijt. En lekkere wijven schoppen het nu eenmaal verder in het leven. Da’s normaal!

En gij, gij gaat heel uw leven om de drie seconden aan sex denken. 1-2-3. Ziet ge wel! Maar da’s normaal.

En gij wordt ingenieur, ge gaat gsm's maken met schadelijke straling. En ge gaat ze zo ontwerpen dat ze na twee jaar kapot gaan zodat ze ne nieuwe moeten kopen. Want we moeten blijven consumeren, da's normaal!

Maar gij, gij niet. Gij gaat in zijn fabriek werken tot uw 65 en daarna hebt ge nog een paar jaar om van uw leven te genieten voor ge compleet seniel achter een venster wordt gestoken. Want dat is normaal, dat is wat wij verwachten van u."

2. AFKOMST

"Ik heb nooit veel geluk gehad in 't leven. Mijn moeder was een hoer. Op een dag werd ze verkracht, en negen maanden later werd ik geboren. Maar ze moest mij niet. Dus ze heeft mij afgestaan voor adoptie. En ik kwam bij een pleeggezin terecht waar ik het eten moest opdienen voor de andere echte kindjes. En mijn pleegvader die sloeg mij alle dagen af. Begrijpt ge 't nu, waarom ik aan de drugs gegaan ben? Pas ik nu weer in uw wereldbeeld? Ben ik nu normaal?"

Is het dat wat ge wilt horen?

Dikke zever. Ik kom uit een heel gewoon gezin. Ik heb alles gehad. Alles. Met een onderbroekske van Calvin Klein een een bacardi breezer op de Playstation 3 spelen voor ne 33 inch flatscreen. Naar school met een East Pack rugzakske. Nooit geen tweedehandsboeke erin. Altijd goed eten gehad. Gevarieerd voedsel. Vitamientjes. De schijf van vijf. En maar scheppen.

Want mama en papa hebben veel centjes verdiend. Heel veel centjes. Proficiat. Een schone spaanse villa in de belgische motregen. Twee keer per jaar op reis. Naar Spanje. Om uit te rusten. Ne godseganse dag op hunne rug aan 't zwembad van de Club Med. En wij naar de opvang. Plezant zun.

Ik heb nooit te klagen gehad. Doe ik ook niet hé. Ziet ge mij klagen? Hoort ge mij zeggen dat 't hun schuld is? Tuurlijk is 't hun schuld niet. Hoe kan't hun schuld nu zijn? Ze waren er nooit!

En als ge dat gelooft bedenk ik wel iets anders. Wat maakt het ten slotte uit? Of denkt ge dat gij hier niet had kunnen staan misschien?"

3. PLANTJE

"Liefde, dat is een plantje, dat begint te groeien in de grond van uw buik. En langzaam kruipt dat verder naar boven, lijk klimop. Dat hecht zich vast met ontelbare kleine voetjes. Aan uw darmen, aan uw maag en uwe lever, uw longen. Dat plantje kringelt zich rond uw luchtpijp en overal plakt zich dat vast, dat vertakt zich, langzaam door uw keel naar uw hoofd, uw hersenen, uwe schedel, uw armen en uw benen en heel uw lijf, elke vezel, elk bloedvaatje is onlosmakelijk verbonden met dat plantje.

Hebt ge al eens geprobeerd ne klimop van ne muur te trekken?

Het gaat te ver, zei ze. Ik wil ergens anders naartoe. Met mijn leven. Zei ze. Ik voel dat ik al mijn vrienden aan het kwijt geraken ben, zei ze. Ze zijn één voor één aan het verdwijnen. En natuurlijk zie ik u graag, zei ze. Maar het is beter zo. Voor ons allebei. We zitten op ne glijbaan, zei ze. We vliegen naar beneden. Het gaat hoe langer hoe harder, zei ze. En als ik mij nu niet schrap zet, dwars over de glijbaan ga liggen en dan langzaam terug naar boven kruip, hoe moeilijk dat ook is, zei ze, dan vliegen we verder naar beneden, tot we veel te snel tegen de grond crashen, zei ze.

Ik zei, ik versta u niet.

Omdat ge mij al kwijt zijt, zei ze. Omdat ik al dwars lig, omdat ik al aan het klimmen ben en gij, gij zijt nog verder aan het glijden. En ge probeert mijn tenen te grijpen en mijn enkels om mij mee naar beneden te trekken maar ik blijf zitten. En ik heb u dat al gezegd. Maar ge hebt nooit naar mij geluisterd. Dus ofwel zet ge u mee schrap, ofwel crasht ge maar alleen, zei ze.

En ik, ik zei niks. Ik nam een stoel. En ik smeed hem tegen de muur.”

4. STOPPEN

“Het spijt me dat ik u slet heb genoemd. En hoer. Maar 't is niet wat ge denkt... Dat was geen belediging maar een compliment. Moest het mij niks doen dat ge mij laat zitten voor een andere vent; ne maat van mij dan nog... Dat zou pas een belediging zijn.

Maar het doet mij iets Laura. Ge hebt mijn vertrouwen geschaad. Al die uren onschuldig achter uw pc kruipen en in 't geniep met de Johan zitten chatten. Ja, gij daar vuile klootzak, doe maar niet alsof ge van niks weet. En dat ik zogezegd teveel aan de drugs zit en dat ik haar leven naar de kloten aan 't helpen ben, dat hebt gij haar allemaal wijs gemaakt zeker. En dat gij dat dan nog gelooft... Kutwijf! En ge weet het Laura, da's een compliment!

Maar ik heb het gesnapt, Laura. Als ge dat zo belangrijk vindt... Ik ga stoppen. 't Is gedaan. Vanaf nu. Ik tel tot drie. En dan... Eén... Twee... Drie! Voilà. Gedaan. Ik slik niet meer, ik rook niet meer, ik snuif niet meer. Ik heb het niet meer nodig.

Want weet ge, ik heb al alles, ik heb u. Terug. Ge zijt terug. Omdat ge mij miste. Hé? Dat is toch zo? Dat ge mij miste? Dat ge denkt aan mij? Ook als ge... Als... als hij u vast pakte dat ge dan eigenlijk dacht dat ik dat was. Juist lijkt dat gij bij mij misschien vroeger als ik u vast nam... Dat ge dan dacht dat hij... Ik weet dat ge dat gedacht hebt. En dat... Als wij... Dat ge dan fantaseerde dat hij... Shit!

Nu komt alles goed... Hé? 't Gaat allemaal goed komen. We kunnen opnieuw beginnen. Alles is weer zoals vroeger. We staan weer op nul. En deze keer ga ik de juiste dingen doen.”

EEN FRAGMENT NASPELEN EN VERDER UITWERKEN

Tijdens de scène over het oudejaarsfeest komen een aantal nevenpersonages aan bod. Er zitten een aantal opzetjes in die tot een dialoog zouden kunnen leiden. Dat maakt de scène ideaal om ze door de leerlingen verder te laten uitwerken in een improvisatie oefening.

LESDOELSTELLINGEN

De leerlingen ...

- leven zich in in fictieve personages die praten over drugs
- denken na over drugsgebruik
- drukken zich uit door toneel te spelen

ACTIVITEIT 1 – SCENE LEZEN

Verdeel de leerlingen onder in drie groepjes en geef hen elk de tekst van hun fragment. Elke groep duidt één iemand aan om de tekst expressief te lezen. Geef hen even tijd om dit voor te bereiden. Zet de stoelen, als het kan, in theateropstelling en laat de 'lezers' naar voor komen. Zorg eventueel voor een eenvoudige spot op het 'podium'.

ACTIVITEIT 2 – BRAINSTORM

Na de 'lezing' voegen de acteurs zich terug bij hun groepje. Ze krijgen nu hun opdracht:

- Groep 1 brainstormt na over wat er gebeurt als Lorenzo (en zijn vrienden) binnen komt/komen.
- Groep 2 brainstormt over hoe Johan reageert.
- Groep 3 brainstormt over hoe Laura reageert.

Elke groep spreekt volgende zaken af:

- Hoe de scène ongeveer zal verlopen (geen letterlijk scenario),
- Wie het hoofdpersonage en de tegenspeler(s) gaat spelen.

ACTIVITEIT 3 – TOESCHOUWERS SPELEN MEE

De oorspronkelijke acteurs 'lezen' hun fragment opnieuw. Wanneer ze op het einde van het fragment gekomen zijn, stapt de tegenspeler in en gaat de scène verder als dialoog.

Zorg dat de improvisatiestukjes niet te lang worden en houd u niet in om tussen te komen als de scène vastloopt. U kunt vragen waar de speler naar toe wilt, of hoe hij dacht dat de andere speler zou reageren. Eventueel kan iemand anders uit het groepje de plaats van één van de acteurs innemen.

Na het eerste fragment gaan de acteurs weer zitten en komt de lezer van het 2de fragment op het podium. Hetzelfde stramien herhaalt zich.

U kunt een vrije bespreking in de kring houden na de nagespeelde scène. Laat eerst de spelers zelf aan het woord. Zoek in het gesprek hoe de leerlingen zelf zouden

reageren als ze in de schoenen van de ene of andere rol stonden.

Eventueel gaan nadien de groepen weer bij elkaar zitten om te bespreken wat ze willen veranderen. Vervolgens volgt een tweede improvisatieronde; al dan niet met andere acteurs.

SUGGESTIES

- Maak van typische houdingen of opstellingen van personages een foto en hang die met de toepasselijke tekst eronder op in de klas.
- Organiseer een gezamenlijk presentatiemoment met de andere klassen die de voorstelling gezien hebben en laat de geslaagde improvisaties spelen voor de hele groep.

FRAGMENT

GROEP 1:

“Oudejaarsavond, Laura staat in de keuken spacecake te bakken. Ze heeft nog een maand te leven. Maar dat weet ze niet. Feest! Da’s traditie. Veertig man. Verleden jaar stond er hier zeker veertig man te shaken. Yes.

De Chris, den Dave, Katheline. (gsm gaat: berichtje, stopt met dansen) Ah! De Johan. (leest, gezicht betreft) De Johan komt niet. (herpakt zich) Och, de Johan. Wow! (shaket verder) Ik doe dat al jaren, feestjes geven. We hebben een wreed hechte klik. Sommige van die gasten ken ik al van in de kleuterschool.

Tien uur... Te vroeg hé. Ja, dat is zo: alle jaren wordt dat later en later. Vroeger stond iedereen hier om acht uur, nu is er niemand om tien uur. Maar we gaan ook ieder jaar later door hé. En iedereen is al goed in de wind tegen dat ze hier binnen komen. En dan zit de sfeer er direct in.

’t Eerste jaar hebben we gedanst, gebabbeld en gedronken. De max! En ’t jaar daarna: gedanst, gebabbeld en gedronken. ’t Jaar daarna: gedanst en gebabbeld. Ah ja, en gedronken natuurlijk. Saaai!!!

Maar verleden jaar! Man, man, man, wat een feestje verleden jaar.

Dat was ’t er echt knal op...

We hadden al gedanst, gedronken en gebabbeld. Maar toen, om elf uur: telefoon. De Lorenzo. Die gast ken ik nog niet zo lang, hij is van ’t stad. Dat is één van mijn nieuwe vrienden, mannen die weten wat het echte leven is. Fantastische kerel, weet altijd waar ’t beste spul zit. Hij belde om te vragen of ik niks moest hebben. Want hij had wreed goed grief vast gekregen. Tien minuten later: de bel. Voor de deur: de Lorenzo en nog een stuk of tien andere gasten. De kommekes chips leeggekapt en in de plaats: XTC. Lijk smarties. Daarnaast: een heel kabouterdorp aan paddestoelen. En toen...

LORENZO (EVENTUEEL OOK VRIENDEN) STAPT/STAPPEN IN: IMPROVISATIE

GROEP 2:

Hé, Johan... Kom hier. (knuffel) Gij zijt zo schoon... Weet ge, gij zijt echt ne fantastische gast, gij. Allee, kom, hoelang kennen wij elkaar nu al? Van in de eerste kleuterklas. Gij droeg nog pampers en ikke niet meer. En dan alle twee verliefd op Anneke. 't Schoonste meisike van de klas. Maar ik heb toen wel nog doktertje gespeeld met Anneke. Sorry, dat heb ik u nog niet verteld. En dan daarna... Op 't lager... Altijd samen. En in de Chiro. Met Anneke... Man, man, man, Anneke. Ik zweer het u, had ik geweten dat ge er later mee zou trouwen...dan was ik van haar afgebleven. Maar ik ben blij voor u, ik ben echt blij voor u. Want Anneke in bed... Dat weet gij ook wel... Die kan er wat van. Ik heb daar nachten mee beleefd, met uw vrouw. Maar ik gun het u. Ge moogt haar hebben, echt.

Ik wist hoe graag dat ge haar zag, en daarom heb ik het uit gemaakt met haar. Geblijt dat ze heeft, maar voor u heb ik van mijn hart ne steen gemaakt. Voor mijnen beste vriend, mijnen beste kameraad. En elke keer als ze mij nu op Facebook te vriend vraagt, negeer ik dat. Voor u! Want al die jaren... Gij zijt er altijd geweest voor mij. En daarom gun ik ze u. Ge moogt ze hebben.

Omdat ge mijnen beste maat zijt. Hier neemt een xtc pilleke. Allee, kom, eet op. Dat gaat u goed doen... Ge hebt er geen gedacht van hoe goed dat dat voelt. (geeft xtc pil) Hier.

-> JOHAN REAGEERT: IMPROVISATIE

GROEP 3:

Geraldine was er vorig jaar ook bij. Zij was de enige van mijn oude kameraden die ballen aan haar lijf had en ook nen xtc pil had geslikt.

(muziek weg, keert zich terug naar meisje)Watte? Ge komt alleen maar zeggen dat ge niet komt? Ah, ge gaat nog naar een ander feestje. Ja. Allee... Amuseert u.

Eigenlijk kan't mij gene fuck schelen dat ze weg is. Vorig jaar heeft ze heel de living ondergekotst. Als ge er niet tegen kunt, blijft er dan af hé!

Wat? Elf uur gepasseerd? Wacht... (gsm) Hey, Dave, waar zit ge jong? ... Wat zegt ge? Wacht, ik ga de muziek wat zachter zetten. (teken naar techniker: zet stiller) Wat, een feestje bij de Johan? Hoe? Ah, en Chris en Katheline zijn daar ook? 't Is hier ook party hé maat. Da's toch alle jaren hier, waarom zit ge nu daar? ... Bollen? Ja, die zijn er, maar ge moet dat niet nemen hé maat. Allee, komt allemaal naar hier. Ja, ja... Ok, lijk ge wilt. Maar 't is hier wreed plezant zun! (doet teken: harder)er is hier heel veel volk, he mannen. Ja, allee, salut hé! (opleggen) Laura is hier ten minste nog...

-> LAURA STAPT IN EN REAGEERT

EEN VIDEOBOODSCHAP MAKEN

Hoewel de voorstelling een monoloog is, komen er zijdelings heel wat andere personages aan bod. Tijdens de voorstelling kijken de leerlingen de hele tijd door de bril van het hoofdpersonage. Deze activiteit daagt hen uit om een ander 'gezichtspunt' in te nemen.

LESDOELSTELLINGEN

De leerlingen ...

- bekijken de drugsproblematiek vanuit verschillende standpunten
- denken na over drugsgebruik
- drukken zich uit door een video te maken

WAT HEBT U NODIG?

- een 4 gsm's met videocamera
- 4 computers met internetverbinding
- 4 kabeltjes om de gsm's op de computer aan te sluiten of bluetooth op de computer zelf

ACTIVITEIT 1 - BRAINSTORM

Verdeel de leerlingen onder in groepjes van 3 en wijs aan elke groep één van onderstaande personages toe:

- Laura: de ex-vriendin van het hoofdpersonage, ze verbrak de relatie omdat ze vond dat hij te ver ging in zijn druggebruik
- Johan: jeugdvriend van het hoofdpersonage, sterk gekant tegen het druggebruik
- Lorenzo: 'nieuwe' vriend van het hoofdpersonage, gebruikt zelf vaak drugs en dealt
- De moeder van het hoofdpersonage: heeft al een tijd geen contact meer met haar zoon, wist niet van zijn druggebruik

Elke groep brainstormt over een videoboodschap van zijn personage aan het hoofdpersonage in de gevangenis. In de boodschap komt de visie van het personage op hetgeen gebeurd is aan bod (in het geval van Laura: stel dat zij niet dood is, maar na een overdosis in het ziekenhuis is opgenomen).

Elke groep spreekt volgende zaken af:

- Wat hun personage ongeveer zal zeggen
- Wie welke rol op zich neemt: acteur, cameraman, regisseur

ACTIVITEIT 2 - OPNAME

Voor het geluid is het aan te raden om een zo groot mogelijke ruimte te voorzien of de leerlingen zich over verschillende locaties te laten verspreiden. Als het goed weer is, kunnen ze hun boodschap buiten opnemen.

De groepjes filmen de videoboodschap in één doorlopende opname. Als ze niet tevreden zijn met het resultaat, wissen ze de opname en beginnen opnieuw.

ACTIVITEIT 3 – UPLOADEN NAAR YOU TUBE

Verbindt de gsm's met de computers met het kabeltje of maak draadloos contact via bluetooth. Zet het videobestand over naar de computer. Hoe je dit doet hangt af van het type gsm en het besturingssysteem van de computer.

Om te kunnen uploaden hebben de leerlingen een You Tube account nodig. Als er een groepje is waar niemand een account heeft, kunnen ze die aanmaken op www.youtube.com door op 'account maken' te klikken en de instructies te volgen.

Om de video op te laden, surf naar www.youtube.com en klik op de link 'Uploaden' naast het zoekvenster. Volg vervolgens de instructies.

Als u in de technische kant van de zaak niet zo goed thuis bent, laat de leerlingen elkaar dan helpen. Er zijn er ongetwijfeld een paar in de groep voor wie dit niets nieuws is.

ACTIVITEIT 4 – BEKIJKEN EN BECOMMENTARIËREN VAN ELKAARS FILMPJES

De verschillende groepen bekijk elkaars filmpjes. Als ze een account hebben en zich aanmelden, kunnen ze elkaars filmpjes becommentariëren. Ze kunnen de link naar hun filmpjes ook doormailen aan andere klassen/groepen die de voorstelling gezien hebben.

U kan hen ook een link naar de filmpjes laten posten op onze Facebook pagina <http://www.facebook.com/pages/TRIP/381000691718?ref=ts>. Zo kunnen ook andere mensen die Trip gezien hebben de filmpjes bekijken.

EXTRA: ICOONTJES EN SLOGANS

Kan als inleiding op de lessenreeks. Deze activiteit kan op 10 minuten afgerond worden.

OVER DEZE LES EERST DIT

Jongeren over heel de wereld horen of lezen boodschappen over drugs. NO DRUGS, KNOW DRUGS, BE SMART, DON'T START,... het zijn maar een paar voorbeelden van slogans die soms goed in de oren geknoopt worden. Maar vaker nog gaan ze het ene oor in en het ander weer uit. We hebben onze mening over drugs in icoontjes samengebald. Het zijn doordenkertjes waar de leerlingen best nog over kunnen discussiëren. Jij interpreteert het zo, maar je klasgenoot interpreteert het anders. De Sleutel heeft er wel op gelet dat er nergens de boodschap 'doe maar op' in zit, en wel de boodschap 'gebruik je verstand'.

DOELSTELLINGEN

De leerlingen...

- Oefenen het helder uitdrukken van hun gedachten en waarden
- Maken kennis met plastische uitingen van een boodschap
- Leren de mening of interpretatie van anderen serieus te nemen

WAT U NODIG HEBT?

- Een presentatie met de 13 icoontjes
- Blad of bord voor het noteren van de motivatieteksten

ACTIVITEIT 1

Je toont de 13 icoontjes. Laat elk icoontje enkele seconden zichtbaar. Geef voor het tonen de volgende opdracht mee. "Welk icoontje leg volgens jou het best de link met het toneel TRIP? Tracht je motivatie neer te schrijven."

Nadat je de presentatie getoond hebt, geef je de leerlingen enkele ogenblikken de tijd om na te denken. Iedereen maakt zijn keuze.

Daarna laat je de icoontjes nogmaals zien. Op het bord maakt u een lijst met de nummers en een korte omschrijving van het icoontje. (Je kunt ze ook afdrukken en ophangen) Je noteert naast elk nummer het aantal leerlingen dat voor het icoontje koos.

ACTIVITEIT 2

De leerlingen zitten samen per gekozen icoontje. Per groepje maken ze nu een korte verantwoording waarom ze dit icoontje kozen. De verantwoording wordt voorgelezen of opgeschreven. Eventueel kunnen de leerlingen nog een slogan verzinnen bij het gekozen icoontje.

ACTIVITEIT 3

Laad de beste icoontjes en bijhorende slogans op naar onze Facebook-pagina. Je kan ons dan gelijk laten weten wat je van de voorstelling vond.

Adres: <http://www.facebook.com/pages/TRIP/381000691718>